

BÖLÜM 30

Okul Korkusu ve Okul Reddi İlgili Yaşanan Güçlükler Nasıl Yönetilir?

Meryem Özlem KÜTÜK¹

GİRİŞ

Okul; akademik, duygusal ve sosyal olarak kazanımlar elde ettiğimiz ve yaşamın ilk yıllarından itibaren önemli deneyimler edinmemizi sağlayan kurumdur. Okul, bireyler için sosyalleşmenin ilk adımlarından birisidir. Daha önce ailesinden ve kendisini güvende hissettiği ev ortamından uzun süreli ayrı kalmayan çocuk, okula başladığı andan itibaren yeni bir sürece girmektedir. Bu süreç, çocukların büyük bir çoğunluğu tarafından rahat bir şekilde atlatırken, bazıları için yoğun kaygı yaşamalarına sebep olabilmektedir. Bu kaygı, çocukların okula gitmeyi reddetmesi ile sonuçlanabilmektedir.

Okul reddi, çocuğun okula gitmek istememesi, okula gitmek yerine evde bakım verenleri ile kalmak istemesi ya da bir gün boyunca okulda kalmakta zorluk yaşaması olarak tanımlanabilmektedir. Okul reddinin yaşamın her alanında karşımıza çıkabileceği bildirilmektedir. İlkokula başlama (5-7 yaş), ortaokula başlama (10-11 yaş) ve liseye başlama (14 yaş) gibi geçiş dönemlerinde sıklıkla görülebilmektedir. Broadwin “okula gidememe” kavramını açıklayan ilk yazar olmuştur. 1941 yılında “okul fobisi” kavramı ortaya çıkmıştır. Bu durum, okula gitmek istememe ve bu durumdan kaçınma olarak tanımlanmıştır. Okul reddi kavramı ise ilk olarak İngiltere’de ortaya çıkmıştır. Okul reddi, okuldan korkmaktan ziyade bakım veren kişiden ve güvenli alanından uzak kalmak olarak tanımlanabilmektedir.

¹ Doç. Dr., Başkent Üniversitesi Adana Dr. Turgut Noyan Uygulama ve Araştırma Merkezi, Çocuk ve Ergen Psikiyatrisi AD, drozlemina@gmail.com, ORCID iD: 0000-0002-2918-7871

KAYNAKLAR

1. Bahalı,K.,Tahiroğlu AY, Avcı A. (2009). Okul reddi olan çocuk ve ergenlerin klinik özellikleri. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*.10:310-317
2. Bahalı, K., Yolga Tahiroğlu, A., (2010). Okul Reddi: Klinik Özellikler, Tanı ve Tedavi. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 2(3):362-383
3. Berg I, Butler A, Mc Guire R. (1972). Birth order and family size of school phobic adolescents. *Br Sychiatry*,131:500-505.
4. Bowlby. (1959). Separation anxiety. *International Journal of Psychoanalysis* (41):1-25.
5. Çetin SB. Çocuklarda ayrılık kaygısı ile anne-babanın ayrılık kaygısı ve ebeveynliğe yönelik tutumları. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Psikolojik Danışma ve Rehberlik Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2017.
6. Eremiş S., Bellibaş E., Özbaran B., Büküşoğlu DN., Altıntoprak E., Bildik T, Korkmaz ÇS. (2009). Ayrılma anksiyetesi bozukluğu olan okul öncesi yaş grubu çocukların annelerinin mizaç özellikleri. *Türk Psikiyatri Dergisi* 20(1): 14-21.
7. Erkut Z., Çağlar S. (2018). A problem in school life: School phobia. İstanbul Üniversitesi- Cerrahpaşa Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, İstanbul/ Türkiye.
8. Özcan, Ö., Aysev, A. (2009). Okul Fobisi Olan Çocuklarda Ruhsal Bozuklukların Sıklığının Araştırılması. İnönü Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi. 16(1):13-17
9. Özcan Ö, Kılınç BG, Aysev A. (2006). Okul korkusu yakınması olan çocukların ana babalarında ruhsal bozukluklar. *Türk Psikiyatri Dergisi*.17:173-180.
10. Özcan, Ö., Kılıç, B.G., Aysev, A., Okul reddi olan çocuklarda ve anne babalarında ruhsal bozukluklar (Uzmanlık tezi). Ankara, Ankara Üniversitesi, 2004.
11. Kıldan O.A., Okul Öncesi Öğretmenlerinin ve Ebeveynlerin Okul Öncesi Dönemdeki Çocukların Okul Korkularına İlişkin Görüşleri. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 10(1):49-73
13. Türkbay T, Söhmen T. (2001). Ayrılık kaygısı bozukluğunda bireysel ve ailesel etmenler. *Çocuk ve Gençlik Ruh Sağlığı Dergisi* 8:77-84.
14. Yavuzer. H. (1990). Çocuk Psikolojisi. Remzi Kitabevi, Ankara. 173.